

JEDNIČKA

... nejstarší, a přece mladá

Do roku 2020 by v centru BIOCEV mělo pracovat až 400 vědeckých pracovníků a 250 studentů. Již nyní zde působí 56 výzkumných skupin v pěti synergických programech. Foto: Centroprojekt

BIOCEV už se hemží vědci!

16. června se slavnostním otevřením BIOCEV uzavřela mnohaletá anabáze budování velkého vědecko-výzkumného centra. Ve Vestci u Prahy pod jednou střechou pracují týmy nadšených a dobře připravených vědců z šesti ústavů Akademie věd ČR a dvou fakult Univerzity Karlovy – „Přírodovědy“ a naší „Jedničky“.

Od roku 2008, kdy projekt začal vznikat, o dnešního dne uběhlo hodně času, proběhlo nesčetně jednání, mnohdy emotivních a konfrontačních, mnohé původní záměry a plány byly změněny od základů, spousta očekávání nebyla naplněna a kvanta nových nápadů přibyla, aby rozšířila a rozvinula původní koncept. Myšlenka projektu vznikla primárně v Akademii věd a z naší univerzity se k ní připojily pouze naše a Přírodovědecká fakulta. Od počátku

jsme věděli, že se jedná o průlomový krok, o možnost vybudovat vědeckou infrastrukturu světového formátu, jež vytvoří příležitost špičkové práce nejen nám, ale i vědcům ze zahraničí. Zároveň jsme samozřejmě tušili i obrovské množství obtíží, které jsou s takovým projektem spojeny. Je třeba přiznat, že jsme se museli vyrovnat i s mnoha a mnoha problémy zcela neočekávanými. Výsledkem je unikátní centrum, kde se na chodbách, v jídelně (mimořádně, velmi chutně tam vaří), na seminářích a především v laboratořích setkávají, diskutují a vytvářejí společné projekty mikrobiologové s makromolekulárními chemiky, biochemici se strukturálními biology, lékaři s biotechnologií. Překvapilo nás, jak rychle se tato atmosféra šíří budovou, která stále ještě není plně obsazena a kde

UK AKTUÁLNĚ

Univerzita Karlova má nové docenty a profesory

Ukončení II. kola architektonické soutěže na dostavbu Kampusu Albertov

Filip Matějka obdržel za teorii racionální nepozornosti Cenu Neuron pro mladé vědce

Lucemburský velkovévoda Jindřich převzal mezinárodní Cenu Karla IV.

OBSAH

JEDNIČKA a zahraničí

JEDNIČKA aktuálně

Mladí, nadšení,
poznáníchtiví aneb
Když je věda super!

Co pro mě znamená
JEDNIČKA

Prof. MUDr. Eva Topinková, CSc.

Hyde park

Názory? Zkušenosti? Fakta či
domněnky?

ERASMUS

Jednička na zkoušku

Slavnosti Otce vlasti

Sto let od narození
doc. Jaroslava Skály

Významná ocenění

JEDNIČKA objektivem

- ▶ stále ještě probíhají úpravy a opravy. Od začátku jsme považovali právě tohle za největší potenciální devizu BIOCEV a jsme moc rádi, že se jí daří naplňovat.

Přijďte se přesvědčit na vlastní oči

Pro naši fakultu byla účast na projektu a vznik fakultní jednotky „BIOCEV 1. LF UK“ novou zkušeností. Máme sice společná pracoviště s řadou nemocnic, ale jejich zaměření a styčné plochy jsou převážně klinické. Vysloveně vědecko-výzkumný ústav, navíc s mnoha dalšími partnery z dosti odlišných oborů, je pro nás novum. Přitom právě vědecké infrastruktury, jakou je i BIOCEV, představují pracoviště, která ve světě kvalitativně posouvají

„Vědecké infrastruktury, jakou je i BIOCEV, představují pracoviště, která ve světě kvalitativně posouvají hranice poznání v biomedicině, a tím přinášejí nové šance pacientům.“

hranice poznání v biomedicině, a tím přinášejí nové šance pacientům. Zkušenosti, které jsme za ta dlouhá léta získali, jsou velkým kapitálem, který zúročíme do budoucna nejen, i když v tuto chvíli především, při budování Kampusu Albertov.

Budova sice již stojí a funguje, ale mnohé procesy ještě probíhají a chvíli potrvá, než vše zapadne na své místo a systémové mechanismy budou nastaveny ke spokojenosti všech. Některé administrativní postupy, na které jsme zvyklí, nelze v novém systému bez zbytku uplatnit a je třeba nalézat nové cesty. Po fázi zrodu nastává fáze maturity. Jsme nesmírně rádi, že přes určitou počáteční skepsi nemalé části fakulty nyní při návštěvách na místě

zcela převládají pozitivní ohlasy. Těm, co stále ještě pochybují, bychom rádi navrhli: „Přijďte se přesvědčit na vlastní oči.“

Na tomto místě bychom si dovolili poděkovat všem, kteří se na dlouhém a náročném

procesu rozvoje centra BIOCEV podíleli – jak vědeckým uživatelům, tak zejména administrativním pracovníkům nejrůznějších oddělení děkanátu, kteří často pracovali vysoko nad rámec svých pracovních povinností a bez jejichž obětavé práce si neumíme kvalitní dokončení projektu představit. Jsme přesvědčeni, že BIOCEV a naše účast v něm skýtá velký potenciál.

Nyní už je na jeho uživatelích, zda se jim – s nezbytnou podporou fakulty, ale i univerzity –, podaří jej využít a naplnit myšlenky, na kterých vznikl.

*Ivan Mikula, proděkan pro rozvoj fakulty
Aleksi Šedo, děkan*

BIOCEV pohledem přednosty...

Proto, abychom mohli s centrem BIOCEV počítat jako s vlajkovou lodí výzkumu, vznikl nový ústav BIOCEV 1. LF UK, který je přímo řízen naší fakultou. Tvoří jej devět samostatných vědeckých skupin, jež se zabývají biomedicínským výzkumem v oblasti genomiky, proteomiky, biochemie, biologie kmenové buňky, hematologie, onkologie, evoluční biologie, virologie a vývoje nových léčiv, které jsou součástí vědeckých programů BIOCEV. Vedle špičkové vědecké práce a s ní spojené postgraduální výuky se ústav podílí i na pregraduální výuce bakalářů a diplomantů. Primárním cílem je udržovat těsné propojení nejen s 1. LF UK, ale také s VFN a současně využívat vysoce specializovaných a výkonných facilit při kooperaci s partnery BIOCEV. Vědecké skupiny ústavu usilují o dosažení vynikajících výsledků a kvalitních publikací především na poli základního výzkumu. Mezi významné zdroje financování patří tuzemské grantové agentury a nové evropské projekty. Klíčovým dlouhodobým cílem je bližší propojení našich týmů a klinického výzkumu v oblasti závažných lidských onemocnění, aby došlo ke vzniku patentů a publikací, které přispějí ke zkvalitnění lékařské péče v ČR. Ústav BIOCEV 1. LF UK nabízí spolupráci všem stávajícím pracovištím fakulty při řešení specifických problémů a také možnost spolupracovat na některých vědeckých projektech, jež vyžadují

vysoce specializované technologie. Skýtá rovněž pracovní pozice pro mladé ambiciózní vědce. Více informací o novém ústavu najdete na biocev.lf1.cuni.cz.

Tomáš Stopka, přednosta BIOCEV 1. LF UK

BIOCEV pohledem ředitele...

V kontextu české (i evropské) vědy představuje BIOCEV špičkovou komplexní platformu pro rozvoj moderních biotechnologií a biomedicíny. Díky vzniku tohoto centra se podařilo propojit tradiční silné obory z oblasti technických a přírodních věd, jako jsou virologie nebo chemie. O kvalitně nastaveném vědeckém modelu vypovídá i nejvyšší dosažené hodnocení z pěti předložených velkých projektů OP Výzkum a vývoj pro inovace. Tuzemští i mezinárodní hodnotitelé zejména zdůraznili, že se na programu podílejí naši nejlepší vědci v oboru. Kvalitní výsledky jsou závislé na dobrém přístrojovém vybavení a hlavně na vzdělaných a chytrých lidech. Dovolím si říci, že BIOCEV má obojí. Nejmodernější technickou základnu a špičkové odborníky, kteří jsou připraveni předávat své znalosti a zkušenosti studentům doktorského i magisterského studia. Do roku 2020 by zde mělo pracovat až 400 vědeckých pracovníků a 250 studentů. Již nyní se 56 výzkumných skupin, působících v 5 synergických programech, zaměřuje na detailní poznání organismů na molekulární úrovni. Zkušenosti

odjinud zřetelně ukazují, že výzkum základní vede dříve či později k výstupům, které lze nazývat aplikované, možná lépe prakticky využitelné. Patří k nim např. vývoj biologicky aktivních látek včetně chemoterapeutik nebo proteinové a tkáňové inženýrství. Spolupráce s aplikační sférou a s jinými institucemi, na domácím i zahraničním poli, je jednou z klíčových součástí koncepce a fungování excelentního výzkumného centra. V BIOCEV je kladen důraz na integraci do Evropského výzkumného prostoru, kooperaci s dalšími projekty v ČR, komerčními subjekty i s regionálními a místními orgány. V bezprostřední blízkosti BIOCEV jsou již poměrně úspěšné menší biotechnologické firmy. Podpora jejich vzniku, budování vědeckotechnologických parků spolu s daňovou podporou výzkumu a vývoje a další možné dotace u nás nebyly v dostatečné míře a dost rychle zavedeny, proto je třeba jejich systematické a dlouhodobé kultivace. V dané oblasti nemohu nezmínit členství BIOCEV ve vědeckotechnickém klastru STAR (Science and Technology Advanced Region). Jde o komplexní podporu rozvoje území v ose Dolní Břežany – Hodkovice – Vestec, kde jsou koncentrována další vědecko-výzkumná pracoviště (např. nejmodernější laser ELI Beamlines, HiLase), inovační firmy a centra. Více informací o centru BIOCEV najdete na www.biocev.eu.

Pavel Martásek, ředitel BIOCEV

JEDNIČKA A ZAHRANIČÍ

Jednička má zástupce v Evropské komisi

Vedoucí lékař Toxikologického informačního střediska Kliniky pracovního lékařství Sergej Zacharov se stal nově členem Vědeckého výboru pro zdravotní, environmentální, vznikající a nově zjištěná rizika Evropské komise (Scientific Committee on Health, Environmental and Emerging Risks, SCHEER).

SCHEER je jedním ze dvou vědeckých výborů, jenž poskytuje Evropské komisi vědecká stanoviska a posudky v oblasti bezpečnosti

pro zdraví nových technologií, materiálů, výrobků a služeb. Generální ředitelství Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin (DG Health and Food Safety, SANTE) připravuje na základě jejich vyjádření legislativní návrhy a koncept politiky EU v oblasti bezpečnosti spotřebitele, veřejného zdraví a životního prostředí. Výbor se skládá ze 17 expertů zemí EU zvolených na základě dvouступňového výběrového řízení. Jmenováni jsou na pět let, nyní tedy do roku 2021.

„Pro mě to znamená především možnost spolupracovat s největšími odborníky v oblasti toxikologie z EU, výměnu znalostí, zkušeností a názorů na nejrůznější vědecké otázky. Na druhé straně účast na

pravidelných pracovních setkáních výboru a jeho tematických skupin v Lucemburku a Bruselu, telekonferencích a zejména práce na přípravě podkladů k vědeckým stanoviskům a posudkům zabere spoustu času po večerech a víkendech. Ale jinak to nejde, protože spektrum otázek, kterým se SCHEER věnuje, je velice rozmanité, a práce je intenzivní. Na řešení jednotlivých úkolů má člen pracovní skupiny v průměru dva až tři týdny,“ říká S. Zacharov. Ten se aktuálně zabývá zdravotními riziky přísad v tabákových výrobcích, vlivem solárií na zdraví člověka a metodologií identifikace a posouzení chemických rizik pro zdraví obyvatelstva.

fia

JEDNIČKA VE VĚDĚ

Studie potvrdila účinnost lenalidomidu u lymfomu

Přednosta I. interní kliniky Marek Trněný vedl mezinárodní multicentrickou, randomizovanou studii fáze II, která potvrdila účinnost imunomodulační látky lenalidomidu při léčbě recidivujícího nebo refrakterního lymfomu z pláštových buněk. Výsledky povedou k registraci léku v dané indikaci.

Bylo totiž prokázáno, že lenalidomid snižuje riziko progresu či úmrtí o 39 procent proti skupině nemocných léčených standardně,

a to se zvládnutelným bezpečnostním profilem. Závěry studie, jež probíhala po dobu 6 let u skupiny 254 pacientů, kteří nemohli podstoupit intenzivní chemoterapii nebo transplantaci kmenových buněk, publikoval tým v prestižním časopise Lancet Oncology.

fia

Podrobnější informace o studii najdete na:

thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045%2815%2900559-8/abstract

JEDNIČKA AKTUÁLNĚ

Co se jí v Čechách?

Informace o zdravé výživě a životním stylu nejsou podle odborníků ve veřejnosti dostatečně rozšířené, přitom tři čtvrtiny lidských nemocí jsou způsobeny právě nesprávnou výživou. Češi stále ve velkém konzumují potraviny a nápoje obsahující velké množství cukrů, živočišných tuků a soli. Nejen to zaznělo v sedmém dílu MEDialogů na téma Co se jí v Čechách, který se uskutečnil 25. května na naší fakultě. Pozvání děkana Aleksiho Šeda k diskusi přijali Štěpán Svačina a proděkan LF UK v Plzni Dana Müllerová. Příští MEDialogy o kmenových buňkách se uskuteční 18. října!

fia

Fakultní bowling se vydařil!

Zaměstnanci děkanátu se 6. června sešli

s vedením fakulty, aby si na bowlingu ve smíchovském centru společně zahráli a blíž se poznali. Akce se zúčastnilo 25 hráčů a hráček z mnoha oddělení děkanátu. Podstatné nebylo, kolik kdo srazil kuželek či kdo podá lepší výkon, ale především šlo o to, abychom se všichni dobře pobavili. Myslím si, že i když nás někdy koule neposlouchaly a litaly nám do žlábků, všichni jsme si užili skvělé odpoledne. A na závěr jsme poseděli a společně povečeřeli v nedaleké pizzerii.

Kristýna Matějková

Přes 300 transplantací plic na III. chirurgii

Lékaři III. chirurgické kliniky – společného pracoviště naší fakulty a FN Motol – provedli do začátku června již 306 transplantací plic, první z nich v roce 1997. V ČR má první stovku transplantací plic na kontě

emeritní přednosta této kliniky Pavel Pafko, jenž program ve FN Motol zavedl. Kvůli nedostatku dárců se počty transplantací plic dlouho držely na 20 ročně, s vývojem medicíny stouply na 30. „Letos – po zavedení úhrady od pojišťoven pro dárcovské nemocnice – dárců výrazně přibýlo. Nové plíce by tak mohlo dostat 50 lidí. Tím se zařadí mezi sedm předních světových center,“ řekl na tiskové konferenci 7. června přednosta kliniky Robert Lischke.

fia

Významná výročí Psychiatrické kliniky

Psychiatrická klinika letos slaví 170. výročí svého provozu v areálu Ke Karlovu a zároveň si připomíná, že se před 130 lety začala na české Univerzitě Karlově psychiatrie vyučovat jako obor. Hlavní den oslav, který připadl na 11. května, začal jarmarkem

výrobní pacientů kliniky, pokračoval koncertem, tiskovou konferencí, odborným symposiemi a vyvrcholil dražbou ve prospěch Vondráčkovy nadačního fondu. Závěr patřil zahradní slavnosti, která se díky pěknému počasí, hudbě Dixielandu přátel 1. LF UK a dobrému domácímu občerstvení velmi vydařila.

fia

Naše muzea opět praskala ve švech!

V sobotu 11. června se o Pražské muzejní noci po roce otevřelo Stomatologické a Anatomické muzeum – a byl o ně znovu obrovský zájem! Kromě komentovaných prohlídek v obou muzeích zájemci navštívili i Faustův dům. Mimo to byl ve všech objektech připraven bohatý doprovodný program pro děti i dospělé. Velké pozornosti se těšila například novinka „Zábavná chemie“, kterou připravil Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky,

a stejně jako loni fotokoutek, kde se mohli návštěvníci zvěřit třeba v doktorském plášti a s fonendoskopem. Více než 150 návštěvníků přitáhla i přednáška o dějinách tetování včetně ukázek originálních „kérek“ na živých modelech. Její záznam najdete na www.youtube.com/watch?v=501yWlZayTg. Muzejní noc s Jedničkou se zkrátka povedla – děkujeme všem, kteří se na její organizaci podíleli!

fia

Odstartujte s Jedničkou na startu

Přijďte s námi opět oslavit začátek nového akademického roku! V zahradě Psychiatrické a Neurologické kliniky nebo ve Faustáku se 4. října můžete seznámit s novými spolužáky nebo jen tak relaxovat při dobrém pití a jídle, hudbě či zajímavých sportech. Těšíme se na vás od 14.00 na Jedničce na startu! A kdo by neměl zábavy dost, může se Spolkem mediků českých v podvečer na parník :)

red

Onkologické onemocnění neznamená konec sexu

Nádorové onemocnění vždy do určité míry naruší partnerský sexuální život. Jen malý počet onkologických pacientů však řeší svůj sexuální problém s lékařem. Je tedy důležité, aby nemocní dokázali se svými problémy za odborníky zajít. „Naším cílem je navrátit onkologicky nemocným schopnost sexuální aktivity, obnovit jejich touhu a radost ze sexu,“ uvedla mimo jiné na tiskové konferenci 8. června Taťána Šrámková ze Sexuologického ústavu.

fia

Medici z Evropy koncertují u sv. Salvátora

Evropský orchestr a sbor studentů medicíny EMSOC pořádá 29. července od 19.00 v kostele u sv. Salvátora na Praze 1 koncert, na kterém zazní díla Antonína Dvořáka – Symfonie č. 5, Op. 76 a Mše D-dur, Op. 86. Pokud byste pražské vystoupení nestihli, můžete to napravit 30. července v Besedním domě v Brně.

jat

Přijďte si zahrát volejbal!

Ústav tělesné výchovy organizuje 2. ročník volejbalového turnaje pro všechny profesionální i amatérské hráče a hráčky z řad zaměstnanců a absolventů naší fakulty. Přihlásit se mohou celá družstva z jednotlivých pracovišť, ale i jednotlivci, kteří družstvo vytvoří či doplní těsně před turnajem. Vezměte své kolegy, dobrou náladu, silné a přesné ruce a přijďte 1. října na Albertov. Přihlášky posílejte nejpозději do 26. září na e-mail Marcj@centrum.cz.

red

René Foltán v zářijovém Faustovi

Akademický klub Fausták přes prázdniny sice odpočívá, nicméně už 22. září se můžete těšit na další díl z cyklu besed Křeslo pro Fausta. Od 17.00 bude Marie Retková zpovídat Reného Foltána, přednostu Stomatologické kliniky.

red

Letní slevy s MEDIKARTOU

Využijte výhod MEDIKARTY a získejte slevu na zájezd s CK Čedok – 12 % z běžných katalogových cen nebo 500 Kč na osobu z leteckých zájezdů a 300 Kč na osobu z autokarových zájezdů v nabídce last minute (platí pouze po ukončení slev za včasný nákup a přímo v pobočkách Čedok). Také se můžete vydat po krásách ČR a navštívit Hotel Filip v Českém ráji, který vám nabízí slevu 20 % (neplatí na pobytové balíčky). Novinkou jsou rekondiční pobyty v Léčebných lázních Mariánské Lázně za zvýhodněné ceny. Bližší informace najdete na www.lf1.cuni.cz/medikarta-lf1?f=pro-studenty. Případné dotazy můžete zasílat na e-mail zuzana.burianova@lf1.cuni.cz.

red

Rekonstrukce Ústavu soudního lékařství a toxikologie

Po modernizaci piteven a hygienického zázemí byla v období 2015–2016 dokončena stavební rekonstrukce a modernizace ostatních prostor Ústavu soudního lékařství a toxikologie včetně výbavy laboratorního komplementu a posluchárny. Rekonstruovány byly mj. laboratoře toxikologie, histologie, histochemie a zřízeny prostory pro laboratoř forenzní biologie.

red

Živá kultura s Jedničkou

Na zámku Kačina u Svatého Mikuláše se 3. září uskuteční další ročník bejbypankového festivalu Kefír. Ani letos tam nebudou chybět naši studenti, aby děti – a možná i některé dospělé :) – zbavili strachů z „bílých pláštů“. Přijďte nás podpořit!

jat

Policie, víno a absolventi!

Pokud jste členem Alumni 1. LF UK, můžete se těšit na sobotu 10. září, kdy pro vás připravujeme další setkání absolventů naší fakulty. Čeká na vás mj. ochutnávka vín, prohlídka Muzea Policie ČR, kostela na Karlově a další překvapení. Podrobnější informace (včetně registrace pro dosud neregistrované) najdete brzy na www.alumni1lf.cz!

red

Fakultní mikiny v nové barvě

Sortiment fakultních předmětů byl opět rozšířen, tentokrát o mikiny v antracitové barvě. V e-shopu na webových stránkách www.alumni1lf.cz teď naleznete již tři barevné varianty, antracitovou můžete objednávat ve střihu unisex a velikostech L a XL.

pok

Mladí, nadšení, poznáníchtiví aneb Když je věda super!

Letošního 17. ročníku Studentské vědecké konference (SVK) se zúčastnilo 84 prečů postgraduálních studentů, kteří prezentovali celkem 76 prací. Ti, kteří dopadli ze všech nejlépe, se shodují, že ačkoli jsou teprve na startovní čáře svého bádání, chtěli by v něm pokračovat i nadále a podílet se na odhalování dosud nepoznaných záhad lidského organismu. Všichni jsou také zajedno v tom, že pro tvůrčí práci je ve vztahu školitele a školence důležitá chuť, ochota, vstřícnost a komunikace, ale také potřeba sednout si lidsky :)

Vítězům všech čtyř kategorií jsme položili následující otázky:

1. V čem vás baví věda?
2. Co bylo na vaší práci nejtěžší a co nejzajímavější?
3. Proč jste se přihlásili do SVK a jakou největší zkušenost jste si odnesli?

Martin Kaňa, 5. ročník VL

Sekke: pregraduální teoretická

Práce: Patomorfologické změny v autologních

transplantátech ušní chrupavky

Školitel: prof. MUDr. Ctibor Povýšil, DrSc., Ústav patologie

1. Vědecká práce je velmi kreativní činnost, která člověku umožní vyzkoušet si znalosti a nápady v praxi. Současně mu dovoluje proniknout mnohem hlouběji do dané problematiky, než je tomu při běžném studiu. Je to příjemné zpestření – pracovat a zároveň se učit a věnovat tomu, co vás baví.

2. Nejtěžší byly pravděpodobně sběr a systematické zpracování dat. Současně dostupnost článků, potřebných ke zorientování se v dané problematice, je často nedostatečná. Satisfakcí je pak vyhodnocování a chvíle, kdy se člověk dostane k zajímavým výsledkům. To je velmi povzbudivý pocit.

3. SVK jsem se zúčastnil již podruhé. Je to jedinečná příležitost podílet se o své výsledky a současně si vyzkoušet jejich prezentaci před publikem a odbornou komisí. Velkou zkušeností je i následná diskuse, která bývá často podnětná a může člověka dovést i k nápadům, co na výzkumu vylepšit, případně jak v něm pokračovat. Současně má možnost seznámit se s prací ostatních studentů.

Kristýna Kučerová, 6. ročník VL

Sekke: pregraduální klinická

Práce: Pouliční screening metabolického

Vítězky SVK Kristýna Kučerová (vlevo) a Zdeňka Hanusová převzaly 25. května ve Faustáku ocenění od děkana Aleksiho Šeda.

syndromu a dalších faktorů civilizačních nemocí

Školitel: MUDr. Jan Brož,

Interní klinika 2. LF UK a FN Motol

1. Věda je super! Nejvíce mě baví, že člověk může něco nového objevit, dokázat, zjistit, výsledky dále aplikovat v praxi – a třeba tím i někomu pomoci.

2. V mé práci jsme hodnotili údaje od 526 účastníků Světového dne diabetu ze šesti měst ČR. Nejtěžší bylo získat dotazníky, které museli účastníci vyplňovat, dobrovolníci z IFMSA CZ pak měli za úkol mi poslat data. Nejzajímavější byl určitě výsledek zkoumání a také to, že práce měla i klinický význam. Při našem screeningu jsme totiž našli diabetičku 1. typu, která o své nemoci nevěděla, několik diabetiků 2. typu a několik pacientů s již diagnostikovaným diabetem, kteří ale nedodržovali léčbu nebo ji neměli správně nastavenou, protože měli zvýšenou glykémii.

3. SVK je výborná akce, kde si studenti mohou vyzkoušet prezentaci svých prací „nanečisto“ ještě v prostředí školy, a tím se připravit na budoucí potenciální konferenci. Přednášet před porotou a vyučujícími není jednoduché, navíc vejít se do 10 minut a říct vše podstatné dostatečně srozumitelně, dá také pěknou práci. Ale kdo rád nesoutěží a nepokouší se o výhry?

MUDr. Jan Válka, 3. ročník DSP

Sekke: postgraduální klinická

Práce: Role DNA reparačních mechanismů v patogenezi myelodysplastického syndromu

Školitel: doc. MUDr. Jaroslav Čermák, CSc.,

Ústav klinické a experimentální hematologie

1. Věda je pro mne v první řadě zcela jiným pohledem na medicínu. Jako klinik mám díky ní možnost poznat množství laboratorních metod či postupů a mám představu o tom, jak vypadají vyšetření, která v praxi indikují. Dále mě baví poznávání dosud nepublikovaných faktů a patogenetických vztahů. Mimo to je lákavá možnost zúčastňovat se vědeckých konferencí a prezentovat vlastní výsledky.

2. Nejtěžší byla zpočátku praktická laboratorní technika, se kterou jsem neměl žádné zkušenosti. Často je také obtížné realizovat nápady, jak by se dala určitá věc vyšetřit. Říkáte si, že by bylo skvělé vyzkoušet tu nebo tamtu metodu a získat krásné výsledky, ale potom následují týdny přemýšlení, sestavování protokolu a shánění potřebného materiálu. Naopak nejzajímavější bylo studium získaných dat, jejich hodnocení z nových a nových úhlů pohledu, statistické zpracování a hledání možných souvislostí.

3. Každoročně máme na ÚHK konferenci postgraduálních studentů ústavu, kterou se mi loni podařilo vyhrát, byl jsem tedy zvědavý, jak mé výsledky zaujmou na celofakultním fóru. Získal jsem přehled o tom, čím se kolegové zabývají, jaká témata jsou „v kurzu“. Překvapil mě vysoký počet účastníků zejména v klinické postgraduální sekci a také fakt, že prezentované práce byly vesměs velice kvalitní. Je škoda, že se SVK nezúčastnilo více pregraduálních studentů, kteří o DSP třeba dosud uvažují. Jistě by to pro mnohé bylo přínosem.

- **Mgr. Zdeňka Hanusová, 4. ročník DSP**
Sekce: postgraduální teoretická
Práce: Příprava nových modelů pro studium prionových chorob v buněčných kulturách
Školitel: doc. Ing. Karel Holada, Ph.D., Ústav imunologie a mikrobiologie
1. Vědci posouvají hranice poznání – vidíme neviděné, měříme neměřené, popisujeme nepopsané. Máme šanci ovlivnit budoucí vývoj našeho společenství, celé planety. A to je přeci skvělé!
  2. Zabývám se prionovými chorobami, které jsou samy o sobě naprosto unikátní. Nejsou způsobeny virem, bakteriemi, ani dalšími parazity – jedná se o tělu vlastní bílkoviny, které se pouze změnou své prostorové struktury stávají patogenními. Postihují řadu savců včetně jelenovité zvěře, kterou

v Severní Americe devastuje nemoc zvaná chronické chřadnutí jelenovitých. Situace je tak špatná, že se odborníci bojí možného vyhynutí celých populací těchto zvířat. V dubnu letošního roku byl první případ výskytu této extrémně nakažlivé, odolné a nevyléčitelné choroby zaznamenán i v Evropě. Při naší práci v laboratoři jsme se snažili vytvořit nové jednoduché modelové tkáňové kultury, které by mohly sloužit k výzkumu a porovnávání různých kmenů prionových onemocnění. Podle mého názoru je to důležité a zajímavé zároveň!

3. SVK jsem se zúčastnila již před dvěma lety, kdy jsem získala Mimořádnou cenu Grada. Nicméně vítězství v celé kategorii je samozřejmě mnohem víc povznášející a inspirativní :) Myslím si, že je velmi dů-

ležitý, aby dobrý vědec uměl výsledky své práce i dobře prezentovat. Osobně proto vítám všechny příležitosti, kdy si veřejné vystoupení mohu vyzkoušet, a radím ostatním, aby činili totéž! Před konáním SVK jsem byla nervózní a nejistá, zda dokážu podat kvalitní výkon. Prezentace dalších účastníků byly velmi podnětné, o to víc si tedy vážím toho, že jsem v takové konkurenci uspěla. Poučení do budoucna zní – nebojte se, nepodceňujte se, buďte optimističtí!

Mladí vědci se však v počátcích kariéry setkají spíše s potřebou vytvářet a komentovat postery. Myslím si, že i pro tyto účely by formát SVK využívající plakátových sdělení mohl být velmi zajímavý.

jat

JEDNIČKA MĚSÍCE

Zeptali jsme se vašich kolegů, které osobnosti nebo jakému počínu by v uplynulých dvou měsících dali jedničku a proč:

Prof. Přemysl Strejč, Ústav soudního lékařství a toxikologie

Za významnou událost považuji kolaudaci našeho ústavu, která se uskutečnila 19. května po rozsáhlé a velkorysé rekonstrukci interiéru probíhající od roku 2010 ve třech etapách. Zahájena byla z podnětu tehdejšího děkana prof. Tomáše Zimy, pokračovala a končí za působení současného děkana prof. Aleksiho Šeda. Strasti minulosti jsou tak dnes více než kompenzovány novými technickými i designovými dispozicemi, z nichž bude po léta těžit zvláště mladší generace mediků, lékařů, ale také ostatních pracovníků ústavu, tj. fakulta i nemocnice. Na forenzním úseku jde o věc prestižní; soudními pitvám jsou přítomni kriminalisté, vyšetřovatelé, policejní technici, popřípadě státní zástupci. Pitevný se mnohdy těší pozornosti filmového průmyslu.

Karolína Rozsivalová, 4. ročník VL

Jedničkou bych ráda ocenila všechny účastníky již 17. studentské vědecké konference 1. LF UK, která se konala 19. května. Velký dík patří i všem školitelům, pod jejichž vedením bylo možné podílet se na výzkumu. A v neposlední řadě patří jednička též komisi za odborné posouzení. Spolupracovat na výzkumu a prezentovat společné výsledky již během studia je velmi přínosné a obohacující. Otevírá to cestu dalším možnostem budoucího vědeckého života. Gratuluji nejen vítězům, ale všem zúčastněným, protože kdysi řekl Pierre de Coubertin: „Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se.“

František Trantina, 3. ročník adiktologie

Jedničku s hvězdičkou bych dal akci, která se uskutečnila v sobotu 7. května u příležitosti 700. výročí narození Otce vlasti – Všechno nejlepší, Karle IV. aneb open air na Karláku. Zvláště stánky s označením „zdravotnická osvěta“, kde naše fakulta prezentovala např. první pomoc, ergoterapii, adiktologii nebo problematiku ústní hygieny, návštěvníky zaujaly. Byla to dobrá propagace školy mezi obyvateli Prahy 2, i díky skvělé práci studentů a zaměstnanců Jedničky, kteří se na akci podíleli.

Viktorie Šmrhová, 4. ročník VL

Jedničku bych určitě dala všem, kteří odolali a strávili všechny ty krásné slunné dny zavření ve studovně přípravou na zkoušky v letním semestru. Ty jsou pro mě osobně vždycky mnohem horší než zkoušky v zimě a stojí mě tolik sil odolat jiným aktivitám :)

mš, jat

CO PRO MĚ ZNAMENÁ JEDNIČKA

Prof. MUDr. Eva Topinková, CSc., přednostka Geriatrické kliniky

Nepocházím z lékařské rodiny a navíc můj nástup na 1. LF počátkem normalizačních 70. let nebyl z politických důvodů zcela bezproblémový. Ale snad právě proto jsem vstupovala do poslucháren tehdejší Fakulty všeobecného lékařství s velkým respektem a úctou. Mým prvním ročníkovým učitelem byl tehdejší asistent, nyní profesor, Miloš Grim, který nás provedl nejen letními Dobronicemi, ale i těžkým studiem anatomie. Studium lékařství i další popromoční léta mně poskytla excelentní vzdělání, možnost setkávat se s vynikajícími učiteli s širokým všeobecným rozhledem, klinickou intuící. Domnívám se, že 1. LF i v současnosti rozvíjí evropské kulturní dědictví Univerzity Karlovy, ale současně se postupně oprostuje od zkostnatělého tradicionalismu – zejména v posledních desetiletích se modernizuje a otevírá především evropským trendům vysokoškolského a postgraduálního vzdělávání a vědecké činnosti. S naší alma mater jsem spojila prakticky celý svůj dosavadní profesní život. V našem oboru se podařilo ustavit Geriatrickou kliniku, která je jedinou v Praze, a základy geriatry zařadit do výuky lékařských a většiny nelékařských oborů. Naše pracoviště je již od 90. let spolehlivým a renomovaným vědeckým partnerem desítky velkých evropských projektů, které zcela nepochybně přispívají ke zvýšení prestiže naší LF. Geriatrická klinika ale garantuje například i neprofesní studium pro posluchače Univerzity třetího věku. Byla bych ráda, aby i pro dnešní studenty byla fakulta místem, kam se mohou a budou rádi vracet. ■

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Zajímá nás vše!

Za přítomnosti významných tuzemských i zahraničních hostů ze světa vědy a politické reprezentace byl nedávno zahájen plný provoz vědecko-výzkumného centra BIOCEV – projektu, na kterém se podílí i naše Jednička. Zeptali jsme se vašich kolegů, jak vnímají rozvoj podobných infrastruktur.

Ing. Jakub Šuk, postgraduální student, ÚLBLD

Největší přínos otevření nových velkých infrastruktur spatřuji zejména ve zvýšení konkurenceschopnosti české vědy. Ta totiž stále ještě pokulhá za tou západní. Jsou zde sice světlé výjimky, ale není jich mnoho. Domnívám se, že budováním nových center, která budou disponovat moderními a ojedinělými technologiemi, přilákáme špičkové vědce a podaří se nám posunout hranice poznání zase o kousek dál.

Ing. Jaromír Michl, ekonom fakulty

Cesta pro Jedničku vede přes kvalitní vědce, výborné vědecké skupiny a úspěšné projekty. Vedle strohého konstatování pořizovacích výdajů uvedených center – BIOCEV cca 3 mld. korun (z toho 40% podíl UK, na kterém se třetinou, tedy 400 mil., podílela 1. LF) a CAPI cca 140 mil. korun, musíme mít na zřeteli zajištění provozu, plnění monitorovacích indikátorů a zajištění doby udržitelnosti. Moderní přístroje a zázemí s sebou přináší nemalé provozní náklady. Jen u energií se jedná řádově o 4násobek obvyklých průměrných nákladů v dosavadních podmínkách naší fakulty. Tou nejsprávnější cestou – a zřejmě i jedinou možnou – je realizace nových projektů, smluvního výzkumu a další doplňkové činnosti, aby byly provozní výdaje co největší měrou pokryty vlastní činností pracovišť. Spoléhat se pouze na institucionální financování není možné.

Mgr. Ivana Bučinská, postgraduální studentka, ÚLBLD

Je nutné zdůraznit, že BIOCEV i CAPI jsou v provozu relativně krátce. Hodnotit jejich reálný přínos je tedy poněkud předčasné. Nicméně je čím dál jasnější, že bez moderních metodologických přístupů a spolupráce mnoha týmů bude dnes velmi obtížné dosahovat zásadních objevů v konkurenceschopném čase. Zmíněné projekty, pakliže budou úspěšné, mohou tedy usnadnit a zrychlit cestu za poznáním. A tomu nelze říci ne.

V čem spatřujete největší přínos nových velkých infrastruktur, které byly na fakultě v poslední době vybudovány (BIOCEV, CAPI) nebo se připravují (Kampus Albertov)?

Prof. Eva Havrdová, Neurologická klinika

Lékařská fakulta patří mezi tahouny výzkumu. Bez výzkumu nejsme schopni zkvalitnit medicínu. Porozumět nemocem a najít jejich řešení. Zkvalitnit zdravotní péči. Nové infrastruktury byly dlouho potřeba, aby ti, kdo tvoří na fakultě vědu, měli důstojné místo k práci a přístroje, které potřebují. Je to i možnost, jak přitáhnout nejen zahraniční spolupracovníky, ale i mladé hlavy u nás, které by často odešly do ciziny.

Doc. Jiří Petrák, BIOCEV

Přínos centra BIOCEV je v přístupu ke špičkovému vybavení, ale především v tom, že kumuluje na jednom místě obrovské know-how – rozsahem od chemie přes strukturní biologii, molekulární a buněčnou biologii a genetiku až po fyziologii a drug design. Taková koncentrace odborníků a technologií otvírá, dosud často prostorově i technologicky izolovaným skupinám, zcela nové možnosti. Prostředí je „mladší“ a „rychlejší“ a atmosférou se podobá špičkovým světovým výzkumným institucím. Přínos CAPI zatím nedokážu zhodnotit, teprve se rozbíhá. Uvidíme, zda bude o špičkové technologie, které nabízí, dostatečný zájem a zda iniciuje nové výzkumné projekty a vznik nových prosperujících týmů. Není mi jasné, co očekáváme od Kampusu Albertov. Prostor pro výzkum na naší fakultě nechybí, nedostává se nám však vynikajících výzkumníků, snad scházejí i některé technologie. To, co chybí, je finanční stabilita nejlepších výzkumných týmů a jejich plné soustředění na kvalitní výzkum. To nová budova nevyřeší.

Ing. Tomáš Heizer, postgraduální student, Ústav patologické fyziologie, BIOCEV

Velké infrastruktury, ako je BIOCEV alebo plánovaný Kampus Albertov, so sebou prinášajú nemalé výhody v oblasti zdieľania technológií alebo know-how. Spoločný nákup i používanie špecifických technológií ako prostredníctvom servisných laboratórií, tak zdieľaním prístrojov medzi obmedzeným počtom vedeckých skupín prináša mnohé výhody. Okrem šetrenia finančných prostriedkov na nákup a prevádzku je to najmä efektívna spolupráca odborníkov v danej oblasti s bežnými či začínajúcimi užívateľmi. Tok informácií, vedomostí a skúseností medzi domácimi a zahraničnými vedeckými pracovníkmi či špecialistami je takýmito inštitúciami efektívne umocňovaný. Projekt CAPI vnímam ako mierne odlišnú kapitolu, ktorá pod hlavičkou 1. lekárskej fakulty UK prináša jedinečné technológie a ich kombináciu spolu s tímom odborníkov a skúsených operátorov, ktorí pomôžu pri získavaní kvalitných výsledkov. Je iba veľká škoda, že brilantné vedecké kapacity musia svoj um venovať komplikovanému získavaniu financií, namiesto vedeckej práce.

RNDr. Barbora Dvořánková, Anatomický ústav

Ze svých vlastních zkušeností se mohu vyjádřit pouze k centru BIOCEV. Přestože jsme v posledních letech mnohdy nebyli nadšeni, když se na nás postupně valily jednotlivé povinnosti, dnes mohu říct, že účast na tomto projektu jistě stála zato. Vzniklo moderní a velmi dobře vybavené vědecké centrum, ve kterém se dobře „bádá“. Jeho výhodu vidím v kvalitním přístrojovém a zejména lidském vybavení. V případě materiální i duševní potřeby je zde na koho se obrátit, s kým diskutovat výsledky a nápady na spolupráci. Neustále chodí e-maily s žádostí o poskytnutí malého množství nějaké látky či měření na určitém přístroji. Děkovný e-mail většinou následuje vzápětí. A velké množství mladých Ph.D. studentů a čerstvých absolventů nás „starší“ může jen těšit. BIOCEV je prostě skutečné vědecké centrum.

Prof. Libor Vítek, IV. interní klinika, ÚLBDL

Největší přínos nových velkých infrastruktur, na jejichž vybudování se 1. LF UK podílí, tkví bezesporu v možnostech kvalitativního posunu vědecké práce. Současný (jakkoli kvalitní) výzkum na naší fakultě je rozdrobený, málo efektivní, s chybějící kritikou masou potřebnou pro dlouhodobě udržitelnou koncepci špičkové vědy. Dále naráží na problémy nedostatečné přístrojové infrastruktury, ale i metodického know-how. Všechny tyto obtíže, jak jsem pevně přesvědčen, obě (vy)budované infrastruktury odstraní. Jako jediný potenciální problém, který má fakulta před sebou k řešení, vidím nutnost provázanosti výzkumných týmů, které zde budou fungovat, s vědeckými pracovníky působícími přímo na fakultě a ve VFN – tedy pevně provázat základní výzkum s výzkumem aplikovaným a klinickým.

Prof. Vladimír Tesař, přednosta Kliniky nefrologie

Nové velké infrastruktury zvyšují vědecký potenciál silných výzkumných institucí, které jsou do projektů zapojeny, a otvírají možnost základního biologicky orientovaného výzkumu na skutečně vrcholné světové úrovni. Jako představitel Koordinační rady doktorského studia Biomedicíny doufám, že tyto instituce zvýší atraktivitu a kvalitu uvedené formy studia, a jako představitel klinického oboru také věřím, že se klinická pracoviště fakulty budou moci podílet na aplikaci výsledků výzkumu daných institucí. Je třeba velmi ocenit, že 1. LF UK byla v tomto procesu daleko aktivnější než jiné lékařské fakulty. Spolupráce a propojení s uvedenými výzkumnými centry by mohly dále zvýšit kvalitu výzkumu na naší fakultě a její prestiž.

Ing. Pavla Francová, CAPI

Tato centra umožňují sdružení mnoha oborů „pod jednou střechou“ a díky kombinaci jejich unikátního technického vybavení usnadňují přenos získaných znalostí i vědeckých metodik – od vývoje farmak či kontrastních látek, přes ověření jejich biochemické aktivity na buněčné úrovni, až po zobrazení jejich účinku v organismu – v rámci jediného projektu. Jako hlavní přínos tedy vnímám (možný) vznik velkých víceoborových vědeckých týmů – vytvoření vstřícného prostředí pro širokou spolupráci odborníků, studentů i soukromé sféry –, které by jinak přesahovaly rámec jejich vlastní specializace. Takové uspořádání umožní obsáhnout zkoumanou problematiku ze všech stran a sjednotit s ní související mechanismy a poznatky mnohem snáze a komplexněji, než by dovolovaly jednotlivé projekty na stejné téma. Věřím, že otevřená diskuze různých úhlů pohledu na stejnou problematiku povede k vyšší transparentnosti vědeckých výstupů, a tím i ke kvalitnějšímu vědeckému prostředí v ČR a ke zvýšení její reputace ve světě.

MUDr. Petr Bušek, ÚBEO

Velkým pozitivem je koncentrace technického vybavení, které je z pohledu jednotlivých týmů nemožné a zároveň neúčelné pořídit. Dostupnost špičkových přístrojů potom umožňuje řešit problematiku a získat výsledky, které by „konvenčními“ metodami nebyly vůbec dosažitelné. Využití více skupinami zároveň do značné míry předchází tomu, aby přístroje po ukončení projektu zůstaly jen stát. Možná ještě větší přínos ale vidím v nakumulování expertizy a v mnoha případech i v dosažení jistého „nadkritického množství“ odborníků či odborností. V takovém prostředí dochází daleko snáze ke crossfertilizaci, kreativnímu využití postupů z jiných oblastí pro nalezení nových řešení a k rozvoji spolupráce mezi týmy často s velmi odlišnou expertizou. V plánovaném Kampusu Albertov spatřuji možnost vytvoření takového prostoru pro ústavy a katedry Univerzity Karlovy přímo v centru hlavního města.

Další názory si můžete přečíst na FB Jedničky

JEDNIČKA NA ZKOUŠKU

FACOLTA

ERASMUS

#můjživotvevídni

Na pracovní stáž do Vídně jsem se přestěhovala v lednu letošního roku a strávila tam tři báječné měsíce. V budoucnu bych se ráda specializovala v oboru gynekologie a porodnictví, napsala jsem proto do Allgemeines Krankenhaus der Stadt Wien a domluvila si praktickou (!) stáž na tamní Universitätsklinik für Frauenheilkunde.

Byla jsem 3 týdny na porodnici, 3 týdny na gynekologii a 2 týdny na endokrinologii a musím říct, že to byla pecka! Ráda bych se s vámi proto podělila o pár praktických postřehů.

Unterkunft & Sacher-Torte

Při hledání ubytování na Erasmus doporučuji projít i facebookové skupiny, u Vídně např. WG Zimmer Wien aj., kde spousta studentů odjíždějících na stáže nechce přijít o své byty či místa na kolejích a pronajímají je za opravdu příznivé ceny.

Já si našla přes skupinu samostatný neprůchozí pokoj v nově zrekonstruovaném bytě u metra U6 – Jagerstrasse. Nemocnici jsem měla 5 zastávek metrem bez přestupu, což byla k brzkému rannímu vstávání opravdová výhra a můžu to jedinečně doporučit.

Za byt jsem platila 350 eur + 10 eur měsíčně za energie a internet (koleje bývají dražší, až kolem 450 eur). Zbývalo mi tedy něco kolem 240 eur na jídlo a útratu, s čímž se

Ve vídeňských kavárnách si smlsnete na opravdu hříšně dobrých dortíčkách.

Sochu od Ottmara Hörla, inspirovanou akvarelem Zajíce od Albrechta Dürera, najdete před Vídeňskou státní operou.

dalo docela dobře vyžít. Oběd v nemocniční jídelně totiž vyšel na 2,5–3 eura každý všední den, tj. maximálně 60 eur měsíčně s tím, že se hodně dobře najíte (ne jako v naší menze!). Zbývajících 180 eur jsem utratila za pronájem kola nebo veřejné bruslení a musím se přiznat, že i po kavárnách za opravdu hříšně dobré dortíčky. A taky za párty, protože vstup na diskotéku stojí mezi 10–15 eury, ale pokud jste holka a hezky se usmějete, může to být třeba 7, mrk :) Vstupné na spoustu památek a atrakcí je ve Vídni zdarma, jen si musíte dát práci a vygooglit je.

V době mého pobytu jsem se připravovala na půlmaraton, takže jsem Vídeň proběhala snad úplně celou, mají skvělou síť cyklostezek, in-line bruslařské dráhy i venkovní tělocvičny.

Krskot & Geburtshilfe

Pokud chcete, aby vás ve Vídni zapojovali do normálního chodu oddělení a dovolili vám něco zkusit, měli byste umět německy víc než dobře. Já sice mluvím německy plyně, ale medicínská němčina, navíc s rakouským dialektem, je vyšší dívčí! Takže jsem stejně šprtala po večerech a každému bych jen doporučila na němčině

před stáží opravdu zamakat. Byli na mě přísní, ale spravedliví – když jsem něco nevěděla, suše mi naznačili, že pokud chci pracovat s nejlepšími, musím být taky nejlepší. To mě skvěle motivovalo se do druhého dne vše naučit.

A protože viděli, že se snažím a zlepšuju se i v němčině, zapojili mě opravdu hodně – od porodů a asistencí u nejrůznějších operací přes pomoc v ambulancích, ultrazvukování a zkoumání spermií v Centru asistované reprodukce až po psaní vizit a komunikaci s pacientkami.

Universitätsklinik für Frauenheilkunde je navíc opravdu špičkové pracoviště s výbornými lékaři, vybavením i přístupem. Ženy tam mohou родit způsobem, jaký si vyberou, od různých porodních matrací přes křesílka až po bazény. Hodně se tady můžete naučit.

Pager story

Dostala jsem vlastní skříňku, plášť, kalhoty i halenky. Dostala jsem i pager! Vždycky, když zapípal, běžela jsem jak v americkém seriálu k nejbližšímu telefonu, vytočila číslo, ale stejně to většinou byl omyl, haha. Já se ale nevdávala a 2 týdny před koncem stáže mi zapípal znovu, to už jsem snad ani neběžela a jen skepticky vytočila číslo... A opravdu mě chtěli na sále a u porodů! A pak zas na sále a u porodů! Zkrátka kolo-toč. Ty poslední dva týdny byly nejintenzivnějšími v celé mojí medicínské historii a moc ráda na ně vzpomínám. Vlastně stejně jako na celou Vídeň <3

Kateřina Vacková, 6. ročník VL

P. S. Více fotek najdete na Instagramu pod hashtagem #mujzivotvevidni. Pokud budete chtít cokoli dalšího vědět, pošlete mi e-mail na katerina.vackova@loono.cz, ráda vám odpovím. Hodně štěstí přeje KV!

V nohách mám už... 10 kiláků!

Jednička na zkoušku opět s rekordní účastí!

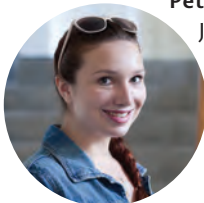
Zájem středoškoláků o studium medicíny v posledních letech roste a výběr lékařské fakulty je rozhodnutím nejen na dalších 5, respektive 6 let, ale na zbytek života. Abychom mohli ukázat to nejlepší, co 1. LF UK nabízí, vznikla před čtyřmi lety Jednička na zkoušku.

Jedná se o akci pro uchazeče přijaté na základě jejich studijních výsledků na středních školách. Přijetí bez přijímacího řízení bývá často předmětem diskuzí, ale statistiky o prospěchu a úspěšnosti ve studiu na naší fakultě mluví pro „premianty“. V porovnání s minulými lety se navíc stále zpřísňuje hranice prospěchu, se kterými mohou být uchazeči přijati bez přijímaček. Již tradičně se během Jedničky na zkoušku otevřely dveře teoretických i klinických pracovišť, nově navíc přibýly kazuistické semináře přinášející i trochu lékařské

praxe. Všechny prohlídky se uskutečnily v doprovodu studentů 1. LF, kteří odpovídali i na méně oficiální otázky. Původně zamýšlená redukce počtu zapojených pracovišť nakonec vzala za své kvůli rekordní účasti 163 přihlášených. Ti pocházeli téměř ze všech regionů ČR. Překvapením bylo druhé největší zastoupení Moravskoslezského kraje v těsném závěsu za Prahou. Úvodní anonymní anketa pak ukázala, že až dvě třetiny uchazečů nejsou zatím rozhodnuty pro konkrétní lékařskou fakultu. Nakolik je Jednička na zkoušku přesvědčila, aby se přihlásili k nám, uvidíme tedy až u zápisů. Za spolupráci a hladký průběh celé akce patří velký dík všem zúčastněným týmům Anatomického ústavu, Ústavu histologie a embryologie, Fyziologického ústavu, Ústavu všeobecného lékařství, Centra pokročilého preklinického zobrazování, Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky a Stomatologické kliniky. Na fotoreportáž se můžete podívat zde: www.lf1.cuni.cz/jednicka-na-zkoušku-2016?f=pro-uchazece jm

Ohlasy uchazečů

Petra Tříšková, Praha 6

Jsem rozhodnutá jít na medicínu – přihlášku jsem podala na všechny tři lékařské fakulty v Praze, ale ještě nevím, kterou si vyberu. Nicméně i díky akci Jednička na zkoušku to zatím vše hraje pro 1. lékařskou fakultu.

Veronika Lančová, Třešť

Určitě půjdu studovat na 1. LF UK, jen ještě váhám, jestli si vyberu zubní lékařství, nebo všeobecné lékařství. Jednička na zkoušku je úžasná akce, líbí se mi, že si můžu vyzkoušet různé věci, dozvím se, jak vypadají učebny, vybavení a kde se co nachází, protože bych určitě sama netrefila :)

Daniela Šimánková, Pelhřimov

Medicína mi připadá jako krásné povolání, proto bych ji chtěla vystudovat. Jsem přijatá i na jiné lékařské fakulty, ale chtěla bych jít na 1. LF UK. Proto jsem se přišla seznámit s prostředím, aby to v září nebyl takový šok, a zatím jsem moc spokojená :) Hodně se mi líbilo na histologii, kde jsme si prohlíželi preparáty míchy a jazyku.

Roman Kala, Rokycany

Ještě nejsem rozhodnutý, na jakou školu půjdu. Věřím, že na 1. lékařské fakultě, která je u nás nejnámější, mediky dobře připraví na budoucí povolání lékaře. Ukazuje to i Jednička na zkoušku, při které člověk může nahlédnout do života fakulty. Osobně se mi velice líbily ukázky na biochemii. jat

SMČ

Zahajte akademický rok na parníku!

Snad žádná jiná lékařská fakulta není tak spojená s vodou, jako je právě ta naše. Z Albertova i Karlova náměstí je to k Vltavě jen, co by kamenem dohodil. Často tak studenti tráví své přestávky na náplavce, kde se mohou učit, odpočívat a také pozorovat, jak se po Vltavě plaví parníky.

Mnohdy z těchto lodí zaznívá až ke břehu veselá hudba i nálada pasažérů, kteří si užívají nevšedního zážitku, výhledů a neopakovatelné atmosféry. A právě proto se Spolek mediků českých rozhodl ve spolu-

práci s vedením 1. LF UK uspořádat v rámci akce Jednička na startu, která připadá na začátek nového akademického roku, Fakultní parník. Inspirací nám byly obdobné, často tematicky laděné velmi úspěšné akce ostatních pražských lékařských fakult. Historický parník Cecílie vypluje v úterý 4. října v odpoledních hodinách z náplavky v okolí Palackého náměstí. Vypraví se nejen proti vodám Vltavy, ale také proti starostem všedního dne, které zůstanou na břehu. Vy se budete moci nechat unášet na vlně zábavy a pohody s přáteli, ostatními

studenty a zaměstnanci naší alma mater. Po skončení projížďky ve večerních hodinách pak bude připravena after party, kam se budou moci účastníci plavby přemístit, pokud budou chtít pokračovat v další zábavě.

Lístky se budou prodávat poslední zářijový týden a první týden nového akademického roku v prostorách SMČ. Více informací naleznete v průběhu září na webu a facebooku Spolku mediků českých a také 1. LF UK. Těšíme se na vás! Ahoj na lodi.

Josef Urbanec, předseda SMČ

Slavnosti Otce vlasti

Tisíce gratulantů si připomněly Karla IV.

V průběhu celého května naše fakulta připravila několik akcí pro veřejnost a více či méně intenzivně slavila 700. výročí narození Otce vlasti. Ale snad pokaždé to stálo zato!

Protože v sobotu 7. května vyšlo počasí, jak jinak než na jedničku :), navštívilo několik tisíc lidí Open Air na Karláku – narozeninové veselí na místě, které sám panovník vlastnoručně zakreslil do plánu Nového města pražského a které po něm dodnes nese jméno. Pro děti i dospělé jsme připravili bohatý program – od šermířských soubojů přes různé soutěže, tvořivé dílny, ukázky historických řemesel až po zdravotnickou osvětu, kterou obstarávali převážně naši studenti. Nechybělo samozřejmě dobré jídlo a pití a taky dobrá muzika – jak středověká, tak současná. Objevil se dokonce i sám Karel IV., který pozdravil všechny přítomné a připil jim vínem z vinice Grébovka, místa spojeného s jeho osobou.

Na podiu s Hladíkem!

O závěr programu se postaraly kapely Jaksi Taksi, Imodium a legendární Blue Effect, který na scéně stylově uvítal sám děkan naší fakulty Aleksi Šedo a mj. podotkl, že se pódia ujme král kytary Radim Hladík. Všichni přítomní v publiku si nakonec společně s „Efekty“ zazpívali skladbu sezóny 1968 Slunečný hrob. Zkrátka, kdo chtěl, mohl se aktivně bavit, nechat se na chvíli přenést o několik desítek let či století zpátky nebo si jen tak lehnout do trávy...

Pokud jste akci nestihli, můžete se podívat alespoň na krátký spot:

www.lf1.cuni.cz/prazana-na-karlove-namesti-oslavili-700-vyroci-narozeni-otce-vlasti?f=media

Po stopách medicíny...

Více než patnáct stovek nejen milovníků

Děkan Aleksi Šedo vítá legendárního Radima Hladíka.

Své 700. narozeniny oslavil Karel IV. se všemi příchozími na Karlově náměstí.

historie zavítalo během května do Galerie Novoměstské radnice, aby si prohlédlo výstavu zaměřenou na vývoj medicíny a výuky lékařství od dob Karla IV. až po současnost. Vystřídali se tu jak studenti a zaměstnanci naší fakulty, tak i celé třídy základních či středních škol, náhodní kolemjdoucí nebo zahraniční turisté. K vidění byl např. model těhotné ženy ze slonoviny z konce 17. století, který zapůjčilo Zdravotnické muzeum NLK. Drobné anatomické modely sloužily jako výukové předměty nebo sběratelské kuriozity a často se dědily v lékařských rodinách.

... a záhadné nemoci císaře

Kdo se chtěl dozvědět něco o záhadné nemoci císaře na podzim roku 1350, mohl přijít 18. května – tedy čtyři dny po narozeninovém datu (Karel IV. se narodil

14. května 1316) – na přednášku docenta Jiřího Ramby, absolventa naší fakulty, který se celý život věnoval stomatologii a obličejové traumatologii. Posluchárna Purkyňova ústavu, v níž doc. Ramba navodil vynikající atmosféru a postupně poddhalo zdravotní tajemství Karla IV., byla zaplněna až po strop. Mimochodem, onou záhadnou nemocí bylo těžké zranění – císař měl přeražené oba kloubní výběžky dolní čelisti a silně zhmožděnou krční páteř.

Pokud jste výstavu ani přednášku nestihli, na YT kanále naší fakulty najdete záznamy:

www.youtube.com/user/LFIUK

Velký dík patří všem, kteří se na organizaci Slavností otce vlasti podíleli, a také všem, kteří si je spolu s námi přišli užít. Bylo to víc než milé!

jat

Na výstavě byl k vidění model těhotné ženy ze slonoviny z konce 17. století.

Docent Jiří Ramba přednášel o záhadné nemoci císaře na podzim roku 1350.

Sto let od narození doc. Jaroslava Skály

Náš první alkohololog (jak se sám označoval), doc. MUDr.

Jaroslav Skála, CSc., se narodil 25. května 1916

v Plzni. Sportovně založený mladý muž se chtěl odborně věnovat tělovýchově, ale zároveň byl přitahován i medicínou. V meziválečném období proto studoval současně Institut tělesné výchovy a sportu a Lékařskou fakultu UK v Praze.

Na prvním ústavu absolvovat stihl, ale studium medicíny bylo násilně přerušeno 7. listopadu 1939, kdy nacističtí okupanti zavřely vysoké školy v českých zemích. Ve své velmi upřímné autobiografii z roku 1998 – Lékařův maraton – se Skála

v kapitole Selhání vyrovnává s tím, že se za protektorátu na výzvu přihlásil ke studiu medicíny v Německu. Navštěvoval lékařské fakulty v Královci a Göttingenu, ale zkoušky zde neskládal. Po osvobození v roce 1945 dokončil studium na pražské lékařské fakultě. Chtěl se věnovat interně, ale protože v tomto oboru nezískal místo, nastoupil v roce 1948 na pražskou psychiatrickou kliniku, které zůstal věrný po celý svůj profesní život. Na odpočinek odešel 1. října 1982.

Hned po příchodu na kliniku se J. Skála ujal vedení protialkoholního oddělení, které se stalo prvním centrem studia a léčby alkoholismu v republice. Zde také zahájil svoji bohatou publikační činnost, odbornou i popularizační, kterou považoval za neméně důležitou. V ní sehrálo významnou úlohu i dlouhá léta vydávané periodikum Zápisky z Apolináře. Během doby vypracoval na

svém oddělení léčebný režim, který byl oceňován nejen doma, ale také v zahraničí. Díky své znalosti světových jazyků seznamoval zahraniční kolegy s výsledky své práce i na mnoha mezinárodních kongresech, sympoziích, konferencích apod. Velkou péči věnoval také odborné specializované přípravě nelékařských zdravotnických pracovníků, jejichž nezastupitelné úlohy v procesu léčebné péče o alkoholiky si byl vědom. Mimořádné životní dílo J. Skály bylo zdokumentováno režisérkou Helenou Třeštíkovou ve filmu Nebylo to marný. V září roku 2008 se slavilo u Apolináře šedesátileté výročí založení Skálova oddělení léčby závislosti. U této příležitosti byla vydána pamětní medaile a na budově, v níž bylo centrum umístěno, byla odhalena Skálova busta.

Ludmila Hlaváčková,
Ústav dějin lékařství a cizích jazyků

Elektronické informační zdroje (16)

Studenti a odborná veřejnost na 1. lékařské fakultě a ve Všeobecné fakultní nemocnici mají možnost již několik let využívat elektronické učebnice pro výuku anglických paralelek. Jedná se o tituly nakladatelství Karger, Wiley a Elsevier. V některých e-knihách je možné psát si poznámky, zvýrazňovat text nebo přidávat záložky. O této možnosti, jak potvrdily zkušenosti z výuky, většina studentů moc nevěděla. Kolekce e-knih jsou dostupné na adresách uvi.lf1.cuni.cz/en/e-resources/e-books/, popř. uvi.lf1.cuni.cz/e-zdroje/e-knihy. V příštím akademickém roce nakoupíme nové tituly e-knih od nakladatele Thieme a nahradíme tím kolekci nakladatelství Elsevier. Celkové portfolio e-knih se tak rozroste až o 70 titulů.

Od září 2016 budou pro každého studenta ve studovně a u výpůjčního pultu připraveny letáčky s informacemi, které tituly e-knih nabízíme, včetně návodu, jak plně využívat jejich výhod. Těšit se můžete na atlasy anatomie, histologie, dermatologie či farmakologie – a nejen na ně! Malou ukázkou nových titulů naleznete na ebooks.thieme.com/.

David Horváth, Ústav vědeckých informací

JEDNIČKA V MÉDIÍCH

↑ Tisíce lidí se v Praze vypravily v noci do muzeí a galerií

Denik.cz/12. 6. 2016

↑ Jíme ve spěchu a většinou nezdravě

Právo/4. 6. 2016

↑ 700 let od smrti Karla IV. – rozhovor s děkanem A. Šedem

ČT Studio 6/10. 5. 2016

↑ Lékař: Tři čtvrtiny nemocí jsou způsobeny nesprávnou výživou

ceskenoviny.cz/25. 5. 2016

↑ Hyde Park Civilizace s Radomírem Čihákem a Janem Bartoníčkem

ČT24/14. 5. 2016

↑ Výstava Medicína od dob Karla IV. po současnost na Novoměstské radnici

ČT Studio 6/3. 5. 2016

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

Cena Unie pacientů pro V. Tesaře

Za celoživotní přínos medicíně v oboru nefrologie udělila Unie pacientů ocenění přednostovi Kliniky nefrologie prof. Vladimíru Tesařovi. Hlasování v letošním roce pořádala již poosmé a vítěze vyhlásila tradičně na slavnostním setkání v kině Atlas. Unie pacientů je občanské sdružení, které má přibližně 17 000 členů, v anketě však mohou hlasovat i její nečlenové – letos se jí zúčastnilo více než 65 000 lidí.

Ocenění knihy V. Smrčky

Zvláštní prémii obdrželo v literární soutěži Klubu autorů literatury faktu o Cenu Miroslava Ivanova dílo plastického chirurga doc. Václava Smrčky z Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků a spoluautorky Mgr. Vlasty Mádlkové, které vydalo Nakladatelství Karolinum. Kniha s názvem František Burian o zrození české plastické chirurgie uspěla ve velké konkurenci 65 děl z produkce převážně velkých nakladatelství.

Cenu J. E. Purkyně pro S. Nevšimalovou

Významná dětská neuroložka prof. Soňa Nevšimalová z Neurologické kliniky obdržela Cenu J. E. Purkyně 2016. „Je pro mě nejvýznamnějším oceněním, kterého jsem v životě dosáhla a nesmírně si ho vážím. Poděkování patří jak mým učitelům neurologie, dětské neurologie a spánkové medicíny, kteří mě přivedli ke klinické a vědecké práci, tak i celému kolektivu Hennerovy neurologické kliniky, kde jsem strávila velmi příjemných 45 let. Můj dík patří vedení 1. LF UK i ředitelství VFN za možnost pokračovat v práci i v současné době a radovat se z úspěchu svých mladších kolegů – spolupracovníků a studentů,“ uvedla prof. Nevšimalová.

fia

JEDNIČKA BLAHOPŘEJE

ke květnovým a k červnovým výročím

doc. MUDr. Aleši Podškubkovi, Ph.D.,
z Ortopedické kliniky 1. LF UK a NB

prof. MUDr. Jiřímu Widimskému, CSc.,
z III. interní kliniky – kliniky endokrinologie
a metabolismu 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Evě Králíkové, CSc.,
z Ústavu hygieny a epidemiologie 1. LF UK
a VFN

prof. MUDr. Ivanu Ladorovi, CSc.,
přednostovi Ortopedické kliniky 1. LF UK
a FNM

doc. MUDr. Evě Říhové, CSc.,
z Oční kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Aleši Žákovi, DrSc.,
přednostovi IV. interní kliniky – kliniky
gastroenterologie a hepatologie 1. LF UK
a VFN

doc. MUDr. Ivaně Kuklové, CSc.,
z Dermatovenerologické kliniky 1. LF UK
a VFN

prof. MUDr. Robertovi Lischkemu, Ph.D.,
přednostovi III. chirurgické kliniky 1. LF UK
a FNM

doc. MUDr. Evě Honsově, Ph.D.,
z Ústavu patologie 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Aleksimu Šedovi, DrSc.,
děkanovi 1. LF UK a přednostovi Ústavu
biochemie a experimentální onkologie
1. LF UK

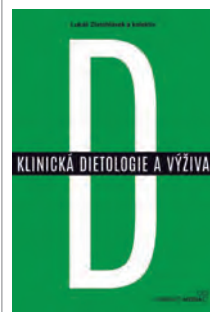
prof. MUDr. Jiřímu Městeckému, CSc.,
z Ústavu imunologie a mikrobiologie
1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Věře Pinskerové, Ph.D.,
z Ortopedické kliniky 1. LF UK a FNM

doc. MUDr. Janu Šochmanovi, CSc.,
z II. interní kliniky – kliniky kardiologie
a angiologie 1. LF UK a VFN

doc. Ing. Pavlovi Šunkovi, CSc.,
z Ústavu biofyziky a informatiky 1. LF UK
poK

KNIŽNÍ NOVINKY

Klinická dietologie a výživa

Jde o dosud nejrozsáhlejší českou publikaci o problematice výživy v prevenci i léčbě nemocí u dětí i dospělých. Zahrnuje část obecnou i speciální, tedy

nutrici u jednotlivých onemocnění včetně oblasti enterální a parenterální výživy.

Publikace je vhodná pro lékaře zabývající se výživou v poradnách, ambulantních zařízeních (včetně praktických lékařů) i nemocnicích.

Slavnostního křtu knihy se 5. května ve Faustáku ujal děkan prof. Aleksi Šedo.

Autoři: Lukáš Zlatohlávek a kolektiv

Nakladatelství: Current Media

Lidé Univerzity Karlovy

Celkem 23 významných profesorů ze 17 fakult Univerzity Karlovy napsalo úvahu o své alma mater. Jejich zpovědi

jsou doplněny fotografiemi Karla Meistera, které zachycují autory v univerzitním prostředí i v osobním životě.

Publikace je vydána v česko-anglické verzi a vyšla v limitované edici k 700. výročí narození Karla IV. Kniha byla slavnostně pokřtěna 10. května v Karolinu – a to rektorem Univerzity Karlovy prof. Tomášem Zimou a předsedou České lékařské společnosti J. E. Purkyně prof. Štěpánem Svačinou.

Nakladatelství: Current Media

fia

Jednička

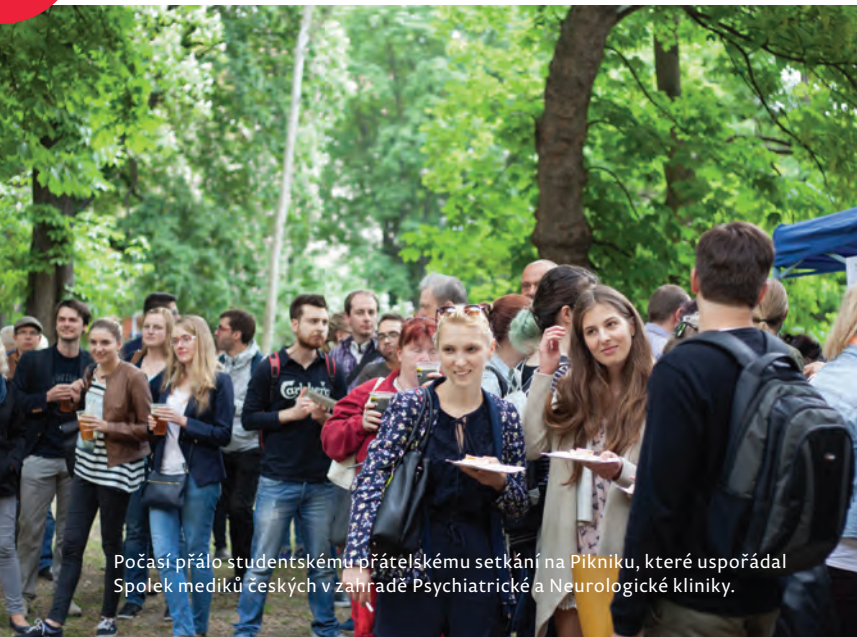
Bulletin 1. lékařské fakulty UK
Neprodejné, vychází jako dvouměsíčník.

Ročník: 4, číslo: 3/2016

Redakce: Zuzana Burianová,
Marie Fialová, Jana Mašková,
Olga Pokorná, Michal Španko,
Jana Tlapáková, Martin Vejražka
Grafické zpracování: Zuzana Kutíková
Fotografie a ilustrace:

archivy 1. LF UK a autorů příspěvků
Své dotazy či náměty můžete poslat na
e-mail: jednicka@lf1.cuni.cz
ISSN 2336-4181

Počasi přálo studentskému přátelskému setkání na Pikniku, které uspořádal Spolek mediců českých v zahradě Psychiatrické a Neurologické kliniky.

Rekviem za dárce těl pro studium anatomie zaznělo na Anatomickém ústavu 24. května. Ekumenickou bohoslužbu slova sloužil bratr Zdeněk Susa a bratr Josef Šplíchal.

Oslavy 170. výročí existence Psychiatrické kliniky vyvrcholily dražbou zajímavých předmětů ve prospěch Vondráčkova nadačního fondu

Přednášku etnologa a novináře Martin Rychlíka, nazvanou Od mumíí k celebritám, si během Pražské muzejní noci přišli do Anatomického ústavu poslechnout zájemci o tetování. Nechyběli ani skuteční vyznavači tohoto fenoménu.

Skákací hrad, malování na obličej, ukázky práce policie, motorkáři, pohádka nebo zvířata ze ZOO. To vše čekalo na malé i velké návštěvníky letošní Dětské pouti.

Spoluautor Velkého lékařského slovníku Martin Vokurka přišel 26. května rozmlouvat do pravidelného pořadu Křeslo pro Fausta.